

nemlig at Forretningen er correct og rigtig affattet, saaledes at den fortjener og kan vinde Tilltro; og saaledes i Virkeligheden kan komme Laansøgeren til sand Nytte, dette er sandelig det Formaal, som Landboerne have for De, og de ville derfor efter min Overbeviisning for at faae de bedste, de paalideligste Forretninger, Forretninger foretagne med Kyndighed, gjerne bringe det lille Offer, at henvende sig til en saadan Formand istedetfor at henvende sig til Herredsfogden. Det har efter min fulde Formening forlængst trindt omkring paa Landet været anerkendt, at Herredsfogdens Medvirkning ved Taxationsforretninger har været en complet Formisag, og Enhver vil vistnok ogsaa lettelig indsee, at en samvittighedsfuld og dygtig Formand vil have en ganske anderledes Indsigt til at udføre en saadan Forretning end de Folk, der hidtil ere udgaaede fra Herredskriverens Contoir, som almindeligviis ikke have nogenjomhelst Indsigt i disse Forhold. Jeg vil indrømme, at der kan have været enkelte Gange, hvor Retsbetjentene kunne have afgivet en god Veiledning for Taxationsmændene, men i Reglen have disse ikke ladet sig veilede af dem; og hvor det altsaa gjælder om en nøiagtig Forretning, en Forretning, som skal kunne beediges og forsvares, der er visselig enhver samvittighedsfuld Taxator gaaet efter sin egen Anskuelse; der har Retsbetjenten ikke kunnet gjøre anden Nytte end at affrive Forretningen eller føre den i Pennen, hvilket vel ogsaa nærmest har været Hensigten. Derimod er det vistnok, som fremhævet af den ærede sidste Daler, Tilfældet, at man meget ofte seer, at, naar en Eiendoms Værdi i Handel og Wandel skal slaes fast, der da er Dissens tilstede mellem Taxationsmændene, og derfor troer jeg, at det vilde have en overmaade stor Betydning, at der var 3 Taxationsmænd, da Forretningens Paalidelighed derved vilde være mere sikret. Det vil i alt Fald være dobbelt saa betryggeude med 3 Taxationsmænd, naar de divergere i Anskuelse, end naar de 2 Mænd skulle lempe sig den ene efter den anden. Jeg tror saaledes, at det vil være bedre at have 3 Taxationsmænd end kun 2. Der er blevet henvist til Creditforeningstaxationerne.

Jeg vil nu ingenlunde i mindste Maade søge at nedsætte Creditforeningernes Taxationsmænd, jeg troer, at de i Reglen ere meget samvittighedsfulde og dygtige, og at de i Reglen have udført deres Gjerning tilfredsstillende; men jeg troer ingenlunde, at deres Forretninger ere useflbærlige, og jeg maa sige, jeg har forlængst havt den Tro, at en tredje Taxationsmand vilde give disse Forretninger Stykke, som de muligens hidtil kunne have savnet. Jeg skal blot anføre et Exempel med Hensyn til disse Taxationsforretninger ved Creditforeningerne, som er skeet i den Egn, hvor jeg er fra. En Mand fik sin Eiendom vurderet til 6,600 Rd. Han skulde bruge 4,000 Rd., og altsaa kunde han ikke faae Laanet. Han søgte da at sælge denne Eiendom og solgte den nogle Maaneder eller kort Tid efter, og skjøndt han til denne Tid havde forbeholdt sig en Deel af Besættningen og noget Inventarium for nogle Hundrede Rigsdaler, blev Gaarden solgt for en contant Udbetaling af 9,500 Rd. Denne Forretning, vil man see, har da ikke været saa overordentlig accurat. At den har været udført med Samvittighedsfuldhed fra Creditforeningens Taxationsmænds Side, tvivler jeg ikke paa, men, som sagt, saa overordentlig accurat har den ikke været. Jeg veed vel, at det synes saa, at der for Tiden er en Stræben tilstede hos os, idetmindste i den Egn, hvor jeg hører hjemme, til ved Taxationsforretninger at trykke Priserne, hvad jeg forresten maa billige, for derved at opnaae Bortryddelsen af en tidligere Tids Mistro. Den ærede Dødsfører henviste ogsaa til, at det havde vist sig, at to Taxationsmænd vare nok ved Taxation af mindre Eiendomme. Jeg skal naturligviis ikke have det Mindste imod at bidrage Mit til, at denne Bestemmelse bliver eensartet haade for store og smaa Eiendomme; men jeg troer dog ikke, at det er heldigt for de smaa, da der derved paalægges dem en forøget Udgift, som efter min Mening bør undgaaes. Udvalget er selv ved at sige, at det var ubehdigt, at der gjordes Forskjel paa Vurderingen af større og mindre Eiendomme, saaledes at der ved Vurderingerne af de sidste anvendtes Former, der i Lovgivningens vare stemplede som mindre betryggende,